

УКРАЇНА

(19) UA (11) 108915 (13) U

(51) МПК (2016.01)
H04J 1/00ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ**(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ**

(21) Номер заявки: u 2015 12270

(22) Дата подання заявки: 11.12.2015

(24) Дата, з якої є чинними 10.08.2016
права на корисну
модель:(46) Публікація відомостей 10.08.2016, Бюл.№ 15
про видачу патенту:(72) Винахідник(и):
Лемешко Олександр Віталійович (UA),
Ал-Джанабі Хайдер Джea Каміл (UA),
Євдокименко Марина Олександровна
(UA),
Гаркуша Сергій Володимирович (UA)(73) Власник(и):
**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ**,
пр. Леніна, 14, м. Харків, 61166 (UA)**(54) СПОСІБ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗПОДІЛУ ЧАСТОТНИХ ПІДКАНАЛІВ МІЖ КЛІЄНТСЬКИМИ
СТАНЦІЯМИ У МЕРЕЖАХ СТАНДАРТУ IEEE 802.16****(57) Реферат:**

Спосіб збалансованого розподілу частотних підканалів між клієнтськими станціями у мережах стандарту IEEE 802.16 дозволяє забезпечити розподіл підканалів із жорстко закріпленою кількістю піднесних в кожному з них та забезпечує максимальну продуктивність безпровідної мережі, який відрізняється тим, що дозволяє вирішувати задачу збалансованого розподілу частотних підканалів між клієнтськими станціями за рахунок врахування вимог користувачів щодо пропускної здатності в безпровідній мережі, що сприяє проведенню більш повного обліку технологічних особливостей стандарту IEEE 802.16 та визначає режим роботи, кількість підканалів в частотному каналі, тривалість кадру, схеми модуляції та кодування сигналу.

UA 108915 U

UA 108915 U

Корисна модель належить до технологій управління мережними ресурсами (частотним ресурсом) безпровідних мереж стандарту IEEE 802.16 і може знайти застосування на вузлах (клієнтських станціях, маршрутизаторах та ін.) безпровідної мережі.

Відомий спосіб (див. Andrews J.G., Ghosh A., Muhamed R. Fundamentals of WiMAX Understanding Broadband Wireless Networking //Prentice Hall Communications Engineering and Emerging Technologies Series., 2007. - 449 р.) використовує розподіл частотного ресурсу з максимізацією пропускної здатності виділеної мережі клієнтських станцій шляхом розподілу піднесних одного частотного каналу.

Основним недоліком даного способу є невідповідність технологічним особливостям мереж WiMAX, тому, відповідно до стандарту IEEE 802.16, між клієнтськими станціями розподіляються не окремі піднесні, а підканали, що містять фіксоване число таких піднесніх.

Найбільш близьким по сукупності ознак є спосіб (Гаркуша С.В. Разработка и анализ модели распределения подканалов в беспроводной сети стандарта IEEE 802.16 //Вісник національного університету "Львівська політехніка": Радіоелектроніка та телекомунікації. - Львів, 2012. - № 738. - С. 177-185.), який дозволяє забезпечити розподіл підканалів із жорстко закріпленою кількістю піднесних в кожному з них та забезпечує максимальну продуктивність безпровідної мережі.

Однак даний спосіб не відповідає технологічним особливостям мереж WiMAX, тому що, відповідно до стандарту IEEE 802.16, між клієнтськими станціями розподіляються не окремі піднесні, а підканали, що містять фіксоване число таких піднесніх, що, взагалі, є важливим фактором при побудові безprovідної мережі.

В основу корисної моделі поставлена задача збалансованого розподілу частотних підканалів між станціями користувачів в мережах стандарту IEEE 802.16 при використанні математичної моделі розподілу частотних підканалів між клієнтськими станціями з урахуванням вимог користувачів щодо пропускної здатності та ефективним використанням частотного ресурсу.

Такий технічний результат може бути досягнутий тим, що в способі збалансованого розподілу частотних підканалів між клієнтськими станціями, який здійснюють в мережах стандарту IEEE 802.16, реалізують на базовій станції мережі стандарту IEEE 802.16 та здійснюють розподіл частотних підканалів із жорстко закріпленою кількістю піднесних в кожному з них, згідно з корисною моделлю, збалансування розподілу частотних підканалів виконують з врахуванням пріоритету клієнтських станцій та вимог користувачів щодо пропускної здатності в мережі стандарту IEEE 802.16, параметрів низхідного каналу, а саме ширини та кількості піднесних, тривалості кадру, схеми модуляції та кодування сигналу.

Спосіб можна реалізувати таким чином. При застосуванні способу використовувалась математична модель збалансованого розподілу частотних підканалів між клієнтськими станціями в мережах стандарту IEEE 802.16, в основу якої було включено наступні моделі забезпечення якості обслуговування:

- негарантований сервіс (Best Effort Service), при якому деякі клієнтські станції ніколи не отримають доступ до частотного ресурсу;
- диференційований сервіс (Differentiated Service), при якому частотний ресурс виділяється в залежності від встановленого на клієнтській станції пріоритету;
- гарантований сервіс (Guaranteed Service), при якому частотний ресурс виділяється для кожної станції в повному обсязі.

У рамках запропонованої моделі передбачаються відомими такі дані: характеристики використовуваного низхідного радіоканалу зв'язку, наприклад його пропускна здатність, яка може змінюватися від 1,25 до 20 МГц; N - загальне число клієнтських станцій у мережі; K - кількість підканалів, використовуваних у низхідному каналі зв'язку; R_{req}^n - необхідна пропускна

здатність для обслуговування n-ї клієнтської станції (Мбіт/с); $R_c^{n,k}$ - швидкість коду, що використовується при кодуванні сигналу k-го підканалу, виділеного для n-ї клієнтської станції; $k_b^{n,k}$ - бітове завантаження символу k-го підканалу, виділеного для n-ї клієнтської станції; K_s - число піднесних, використовуваних для передачі даних в одному підканалі; $T_b = 89,6 \text{ мкс}$ - тривалість корисної частини символу; T_g - тривалість захисного інтервалу між символами;

$T_{TTG} = 105,7 \text{ мкс}$ - тривалість інтервалу перемикання з передачі на прийом (Transmit/Receive Transition Gap, TTG); $T_{RTG} = 60 \text{ мкс}$ - тривалість інтервалу перемикання з прийому на передачу (Receive/Transmit Transition Gap, RTG); BLER - ймовірність блокової помилки, одержувана гібридною системою автоматичних перезапитів.

Пропускна здатність k -го підканалу, виділеного для n -ї клієнтської станції ($R^{n,k}$), являє собою кількість переданих біт за одиницю часу (секунду), виключаючи пілотні біти, і може бути розрахована з виразу:

$$R^{n,k} = \frac{R_c^{n,k} k_b^{n,k} K_s (1 - BLER)}{(T_b + T_g + T_{RTG} + T_{TTG})}, \quad (1)$$

5

У результаті виконання задачі розподілу підканалів в рамках запропонованої моделі клієнтським станціям мережі необхідно забезпечити розрахунок мульевої керуючої змінної (x_n^k):

$$x_n^k = \begin{cases} 1, & \text{якщо } k - \text{й підканал виділений } n - \text{ї клієнтської станції;} \\ 0, & \text{в протилежному випадку.} \end{cases} \quad (2)$$

- 10 Загальна кількість змінних (2), які визначають порядок розподілу підканалів, залежить від кількості клієнтських станцій у мережі, числа використовуваних підканалів i , відповідно, буде визначатися виразом $N \times K$. Результатом розрахунку змінних (2) повинно бути закріплення підканалів за клієнтськими станціями, за якими будуть передаватися дані в низхідному напрямку від базової станції. У зв'язку з цим при розрахунку шуканих змінних необхідно виконати ряд важливих умов-обмежень.

15 Умова закріплення k -го підканалу не більше ніж за однією клієнтською станцією має вигляд:

$$\sum_{n=1}^N x_n^k \leq 1, \quad (k = \overline{1, K}), \quad (3)$$

- 20 Як параметр, що визначає для n -ї клієнтської станції рівень гарантії за якістю обслуговування, в рамках моделі буде використана наступна змінна:

$$\delta_n = \begin{cases} 1, & \text{якщо для } n - \text{ї клієнтської станції гарантується задоволення вимог} \\ & \text{щодо якості обслуговування} \\ 0, & \text{в протилежному випадку.} \end{cases}$$

У зв'язку з цим в модель має бути введена умова виділення n -ї клієнтської станції необхідної пропускної здатності при врахуванні вимог щодо рівня гарантії за якістю обслуговування:

$$r_n \geq R_{req}^n \delta_n, \quad (4)$$

25

де r_n - пропускна здатність каналу, що виділятиметься у n -ї клієнтській станції в результаті вирішення задачі розподілу частотних підканалів, що розраховується з використанням наступного виразу і залежить від кількості виділених підканалів та їх характеристик:

$$r_n = \sum_{k=1}^K x_n^k R^{n,k}, \quad (n = \overline{1, N}), \quad (5)$$

30

Використовуючи вирази (1) і (5), умова-обмеження (4) може бути представлена у вигляді:

$$\sum_{k=1}^K x_n^k \frac{R_c^{n,k} k_b^{n,k} K_s (1 - BLER)}{(T_b + T_g + T_{RTG} + T_{TTG})} \geq R_{req}^n \delta_n, \quad (n = \overline{1, N}), \quad (6)$$

- 35 Для забезпечення збалансованого розподілу частотних підканалів між клієнтськими станціями в структуру моделі вводяться умови виду:

$$\frac{r_n}{(IP_n^{pr} + 1) R_{req}^n} \geq \beta, \quad (n = \overline{1, N}), \quad (7)$$

де IP_n^{pr} - пріоритет запиту на обслуговування n-ї клієнтської станції; β - нижній динамічно керований поріг, що характеризує ступінь задоволення вимог по пропускній здатності.

На змінні балансування β накладаються обмеження виду:

$$\beta \geq 0, \quad (8)$$

5

при цьому, якщо у виразі (7) $\beta \geq 1$, то вимоги щодо якості обслуговування виконуються для всіх клієнтських станцій, а якщо $\beta < 1$ - в інших випадках.

Розрахунок керуючих змінних (2) в рамках запропонованої моделі буде здійснюватися в ході вирішення оптимізаційної задачі, відповідно до умов-обмежень (2), (3), (6) - (8), при використанні 10 критерію оптимальності:

$$\max \beta, \quad (9)$$

Сформульована задача з математичної точки зору належить до класу задач змішаного 15 цілочисельного лінійного програмування (Mixed Integer Linear Programming, MILP), тому що шукані змінні є як булевими (2), так і дійсними (8), а обмеження (2), (3), (6) - (8), що накладаються на шукані змінні, носять лінійний характер.

Таким чином, запропоновано математичну модель розподілу частотного ресурсу в мережах стандарту IEEE 802.16, новизна якої полягає у формулюванні задачі збалансованого розподілу частотного ресурсу низхідного каналу зв'язку, представленого у вигляді підканалів із закріпленим числом піднесних в кожному з них, щодо необхідних значень для клієнтських 20 станцій по пропускній здатності. Використання запропонованої моделі дозволило зробити понад повний облік технологічних особливостей стандарту IEEE 802.16 (кількості піднесних в підканалі, кількості підканалів в частотному каналі, схеми модуляції й кодування сигналу) в порівнянні з відомими рішеннями, заснованими на розподілі піднесних, а також гарантувати 25 необхідну пропускну здатність для кожної з клієнтських станцій шляхом виділення, необхідної кількості підканалів.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

30 Спосіб збалансованого розподілу частотних підканалів між клієнтськими станціями, який здійснюють в мережах стандарту IEEE 802.16, реалізують на базовій станції мережі стандарту IEEE 802.16 та здійснюють розподіл частотних підканалів із жорстко закріпленою кількістю піднесних в кожному з них, який **відрізняється** тим, що збалансування розподілу частотних 35 підканалів виконують з врахуванням пріоритету клієнтських станцій та вимог користувачів щодо пропускної здатності в мережі стандарту IEEE 802.16, параметрів низхідного каналу, а саме ширини та кількості піднесних, тривалості кадру, схеми модуляції та кодування сигналу.